TØNSBERG
KOMMUNE

Årsplan 2026/2027

Sandeåsen barnehage

Tønsberg kommune

Forord

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.»

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Årsplan for de kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FN`s Barnekonvensjon, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det forutsettes at ansatte er kjent med innholdet i disse dokumentene. Videre bygger årsplanene våre på kommuneplanens handlingsdel og virksomhetens felles utviklingsområder og satsinger. Årsplanen revideres årlig og skal hvert år fastsettes i Samarbeidsutvalget før den trer i kraft.

Alle kommunale barnehager i Tønsberg har en felles mal for sin årsplan. Denne skal sikre at alle relevante og felles områder er omtalt, men årsplanen skal først og fremst beskrive den enkelte barnehages arbeid og prioriteringer. Virksomhet barnehager består av 27 barnehager, som både vil ha mange likheter, men også være forskjellige.

Mer kortsiktige og detaljerte planer og vurderinger er også en del av årsplanverket til barnehagen og sendes fortløpende ut til foreldre via kommunikasjonsplattformen «Visma Min barnehage».

Tønsberg kommune benytter internkontrollsystemet Compilo, og her finnes virksomhetens felles prosedyrer og rutinebeskrivelser, samt avvikssystem.

Det finnes øvrig aktuell informasjon på www.tonsberg.kommune.no under fanen «Barnehage».

Denne årsplanen er fastsatt av samarbeidsutvalget 31/08- 2026

1. Barnehagens pedagogiske utgangspunkt

1.1: Barnehagens pedagogiske plattform/pedagogiske grunnsyn

Lek og magiske oppdagelser!
Barnehagen er starten på barnas utdanningsløp. Alle barn er fullverdige mennesker i kraft av seg selv her og nå, og hva de kan bli i framtiden. Barn er kompetente og aktive medspillere, barndommen er en livsfase med egenverdi. Barn har ulike forutsetninger og vi skal møte dem der de er. Vårt læringssyn er preget av et helhetlig syn på læring med fokus på tilknytningsbasert pedagogikk, lek, omsorg, læring og danning. Barnegruppa og personalgruppa er mangfoldig ved å være representert med ulike kulturer, livssyn, kjønn og etnisitet. Dette mangfoldet er en ressurs som er med på å skape et miljø der respekt for menneskeverd og retten til å være forskjellig står sentralt. Barnehagen har også et stort søkelys på bevisstgjøring av voksenrollen – "Hvem er jeg i møte med andre"?

Barna skal i løpet av tiden i barnehagen vår oppleve progresjon i sin utvikling og sine ferdigheter. Gjennom barnehagens tilbud skal barna sikres utfordringer etter alder og modenhet. De skal oppleve mestring og mulighet til å "strekke" seg gjennom meningsfulle aktiviteter.

For at vi skal sikre at alle barn skal få en stimulerende og trygg oppvekst, må vi i barnehagen samarbeide tett med barnas foreldre. Den kompetansen foreldrene har om sine barn er unik og viktig for barnehagen å ta del i. Sammen skal vi samarbeide til det beste for barna.

I tillegg til å være en ordinær barnehage, er vi også en tilrettelagt barnehage for barn med behov for særskilt tilrettelegging. Vi har god erfaring og kompetanse i å gi hjelp og tilrettelegge tilbudet for barn med særskilte behov, og inkludere alle i barnehagens fellesskap.

Vi er opptatt av at alle barn skal ha et godt språkmiljø. Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) er en fellesbetegnelse for kommunikasjonsformer som erstatter (alternativ) eller støtter (supplerende) talespråket for personer som helt eller delvis mangler funksjonell tale. Målet er å sikre at alle kan uttrykke seg og delta sosialt. Vi jobber derfor på alle grupper med ASK.

1.2: Barnehagens satsningsområde/prosjekt

Vi jobber prosjektbasert med en felles impuls som drivkraft og inspirasjon. I 2026/27 er impulsen en videreføring fra fjorårets «Fiskerne» av Carl Nesjar og Pablo Picasso. I år velger vi ikke ut et kunstverk, vi velger kunstnerne Nesjar og Picasso som impuls. Hver gruppe velger et eller flere kunstverk av kunstnerne som sin impuls.

Medvirkning, inkludering og utforskning i lekens rom:

I lekens rom åpnes dører til fellesskap, tilhørighet og relasjoner - og til fantasi og utforskning. Her møtes små og store barn på tvers av alder - uttrykk og erfaringer, og samspill og relasjoner får vokse i barnas eget tempo. Fleksible rom og åpne materialer inviterer til utforskning, forhandling og samarbeid, og gir barna mulighet til å forme leken etter egne ideer og behov. Når rom kan forandres og materialer brukes på nye måter, oppstår rom for kreativitet, mestring og glede. Lekens rom er ikke bare et fysisk sted, men et levende rom der barn kan leke sammen, lære sammen, dele initiativ, lytte til hverandre og oppleve gleden ved å høre til i et fellesskap.

Psykisk helsefremmende barnehage:

- Fremme god fysisk og psykisk helse
- Vi skal bidra til barns trivsel og livsglede
- Et miljø hvor barn opplever mestring og egenverd
- Et miljø som håndterer og stopper krenkelser og mobbing
- Ivareta barnas behov for fysisk aktivitet og hvile

Dette betyr for oss:

- Personalet er barnehagens viktigste ressurs for å fremme barns psykiske og fysiske helse, og personalet må inneha nødvendig relasjons kompetanse
- Barna skal bli sett, hørt, forstått og anerkjent for den de er
- Barna skal lære om seg selv og sine følelser, og hvordan de kan mestre ulike opplevelser. Personalet skal støtte barn i å regulere sine følelser
- Personalet skal delta og støtte barn i lek og samspill
- Alle barn skal bli møtt av voksne som viser interesse, åpenhet og omsorg

2. Barnehagens formål og innhold

2.1 Omsorg

- Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet
- Omsorg har verdi i seg selv
- Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg
- Omsorg er en viktig forutsetning for barns læring og utvikling
- Omsorg kjennetegnes av en anerkjennende og empatisk væremåte
- Barn er avhengig av både fysisk og psykisk følelsesmessig kontakt – i en balanse mellom trygghet, nærhet og avstand
- Personalet skal yte god omsorg for alle barn

Slik jobber vi med omsorg:

- Bidra til at barna opplever nærhet, trygghet og stabilitet gjennom grensesetting, anerkjennelse og respekt

- Ved å være lydhør og se hvert enkelt barn og dets behov
- Ta barns følelser på alvor
- Ved å gi alle barn muligheter for utvikling og læring ut ifra egne forutsetninger
- Ved å anerkjenne og oppmuntre barns omsorg for hverandre

2.2 Lek

- Leken er barnas opplevelsesverden
- I leken utforsker og erfarer barna mange sider av det å være i verden
- Leken har en egenverdi og et mål i seg selv
- Gjennom leken bearbeider og utvikler barna opplevelser og inntrykk
- Vennskap og relasjoner utvikles i leken
- Personalet skal aktivt fremme et miljø som inspirerer til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse
- Barn har stort engasjement og høy kompetanse i lek

Slik jobber vi med lek:

- Skjerme leken ved å gi tid og rom slik at leken kan få utvikle seg
- Tilrettelegge for opplevelser som inspirerer til lek
- Kompetente – engasjerte – reflekterte voksne
- Skape gode lekemiljøer
- Vi må være bevisste på hvilke materialer vi tilbyr
- Bruke mye humor sammen med barna
- Lek som innfallsvinkel til læring
- Være aktive, lekne og nære voksne

2.3 Danning

- Danning er en livslang prosess
- Danning er evne til å reflektere over egen væremåte/holdning
- Danning handler om hvem jeg er i møte med andre mennesker
- Danning skjer i møte med andre mennesker og omgivelsene rundt
- Danning forankres i våre verdier og holdninger

Slik jobber vi med danning:

- Hjelpe og veilede barna i samspill, lek og læring
- Barn og voksne er sammen om hverdagsaktiviteter og lærer av hverandre
- Skape et miljø for gode relasjoner
- Være gode rollemodeller som formidler gode holdninger og handlinger, takt og tone

2.4 Læring

- Læring handler om at erfaringer får innhold og mening
- Læring er noe som foregår inne i det enkelte menneske og det skapes i samspill med andre
- Barn lærer ved å være aktiv deltakende, ved å observere og gjennom alt de opplever og erfarer
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, lærelyst og vitebegjær
- Læring er en livslang prosess

Slik jobber vi med læring:

- Små og store prosjekter
- Selvstendighetstrening
- Barna er deltagende i hverdagen – «learning by doing – and reflection»
- Gjennom lek, måltid, samlingsstund, turer osv
- Sosial kompetanse – som tar hensyn til andre, bruke språket for å uttrykke seg og være aktive i samhandling
- Legge til rette for gode læringsmiljøer barn – barn og barn – voksne
- Lek som en stor arena for barns læring

3. Medvirkning:

3.1 Barns medvirkning:

Barnekonvensjonen artikkel 3 - barnets beste: Voksne skal gjøre det som er best for barn.

Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn. Dette er et overordnet prinsipp som gjelder for all barnehagevirksomhet.

Barnekonvensjonen artikkel 12 - barnets rett til å gi uttrykk for sin mening

Alle barn har rett til å si meningen sin, og deres meninger skal bli tatt på alvor.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen kapittel 4)

- Barn har rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger

- Personalet har ansvar for å ivareta barns rettigheter
- Barn skal få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet
- Barn skal bli sett, hørt og respektert for den de er
- Barn skal møte en anerkjennende holdning som likeverdige mennesker
- Barns rett til medvirkning krever tid, raushet, rom og vilje til samtale
- Barn skal oppleve at deres innspill og meninger har betydning
- Barn skal føle tilhørighet til fellesskapet
- Planlegge turer, barnemøter

Slik jobber vi med barns medvirkning:

- Barna skal oppleve å være selvstendige individer, men også en del av et større fellesskap
- Sikre barnas rett til lek
- Gjennom prosjekter skapes nysgjerrighet og undring hos barna
- Har fleksible planer som ivaretar barns spontanitet og initiativ
- Barna er delaktige i prosesser og får ta del i sin egen hverdag
- Personalet lytter, støtter og veileder barna i hverdagen
- Barna får tid og rom til opplevelse av mestring
- Sikrer barnas stemme til å påvirke sin hverdag; samtaler med dem om hva som er meningsfullt for dem å gjøre i barnehagen

<u>3.2 Foreldres medvirkning:</u>

- Barnehagen skal ivareta foresattes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foresatte
- Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling
- Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foresatte
- Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

Slik jobber vi med foreldremedvirkning:

- Barnehagen har et foreldreråd (alle foresatte) og et SU
- Barnehagen har et FAU
- Barnehagen gjennomfører foreldremøter – gruppevis og/eller felles
- Barnehagen inviterer alle foresatte til samarbeidsmøter 2 ganger i året, med dialog omkring barnet- hjemme og i barnehagen - slik at vi kan ivareta barnet på best mulig måte sammen

- Foresatte kan delta aktivt på foreldremøter og arrangementer
- Foresatte kan medvirke gjennom å følge godt med i skriftlige planer, viktige datoer osv.

4. Vurdering

- Overordnet evaluering
- Periodeplaner
- Arrangementer i barnehagen
- Brukerundersøkelse – forbedre oss etter innspill fra foreldre
- Medarbeiderundersøkelser

Vi planlegger og evaluerer vår praksis gjennom:

- Gruppemøter
- Pedagogiske ledermøter
- Personalmøter
- Planleggingsdager
- Barne- og ungdomsarbeider/assistentmøter

5. Overganger

5.1 Hjem – barnehage

I Sandeåsen barnehage har vi fastlagte og gode rutiner for oppstart. Vi inviterer til flere besøksdager for nye barn i løpet juni. Ved å tilby flere besøk før oppstart, vil både barn og foresatte få tid til å gjøre seg kjent i barnehagen uten at barnets trygghet blir utfordret. Målet med disse besøkene er å skape en tidlig møteplass, sikre barnets opplevelse av trygghet og legge et grunnlag for et godt samarbeid med foresatte.
Vi inviterer til ett foreldremøte for nye foresatte i juni. Vi har laget et eget hefte til alle i forbindelse med oppstart i barnehagen. Der er det skriftliggjort gode rutiner for å få til en best mulig tilvenning og tilknytning.

5.2 Barnehage – skole

Det siste året i barnehagen har vi fokus på aktiviteter som fremmer barnets selvstendighet og sosiale ferdigheter. Det jobbes også individuelt og i grupper med diverse opplegg knyttet opp mot å avslutte barnehagelivet og gjøre seg klar til skolelivet.

I Tønsberg kommune er det utarbeidet en veileder for sammenheng og overgang fra barnehage til skole. Dette er for å bygge en bro mellom barnehagens sosialpedagogiske

ramme – og skolens kompetanseorienterte ramme. For at det skal være en sammenheng og progresjon i læringsinnholdet i barnehage og skole/sfo, må barnehage og skole gi hverandre tilstrekkelig informasjon om sine virksomheter. Overgangen til skolen skal være til det beste for barnet. Vi ser det som viktig at man samarbeider med SFO i forkant av skolestart.

Vi drar på besøk med alle våre førskolebarn til skolen de skal begynne på, og samarbeider med barn og foresatte om å fylle ut et overføringsskjema til skolen, vi har også overføringsmøter med foresatte og skolen når vi tenker det er behov for det.

Alle førskolebarna blir invitert til sin skole for å bli litt kjent med lærere og andre elever i løpet av mai-juni. Nødvendig informasjon overføres fra barnehagen, med godkjenning fra foreldre/foresatte, til den aktuelle skole før førskoledagene.

5.3 Interne overganger

Vi er opptatt av å ha gode rutiner innad i barnehagen når barna skifter fra en gruppe til en annen. Før sommerferien, i forbindelse med at barna skal flytte fra småbarnsgruppe til storbarnsgruppe, legger vi til rette for at barna skal bli godt kjent med sitt nye miljø. De skal bli kjent med personale og barn, men også det fysiske miljøet. Vi har faste dager hvor de er på besøk på ny fløy hvor de leker, spiser eller har samlingsstund.

TØNSBERG
KOMMUNE

Sammen skaper vi en **nytenkende**, **trygg** og **bærekraftig** kommune

TØNSBERG
KOMMUNE

Tønsberg kommune
postmottak@tonsberg.kommune.no
Postboks 2410, 3110 Tønsberg
Telefon 33 40 60 00
www.tonsberg.kommune.no